

36045

Situatie in Oekraïne

Nr. 188

Brief van de minister van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 december 2024

Hierbij informeer ik uw Kamer, voorafgaand aan de begrotingsbehandeling van Defensie, over de juridische status van de €750 mln. aan over te hevelen militaire steun aan Oekraïne. Hiermee kom ik tegemoet aan de toezegging van de minister van Buitenlandse Zaken aan het lid Piri (kenmerk TZ202411-120).

De militaire steunverlening aan Oekraïne heeft een transitie ondergaan sinds het begin van de oorlog. Waar initieel voornamelijk uit eigen voorraad werd geleverd, wordt de steun nu grotendeels vormgegeven door materieel dat nieuw geproduceerd moet worden door de industrie. De internationale defensie-industrie en -markt is momenteel dubbel belast, voor zowel het versterken van de eigen krijgsmachten als steun aan Oekraïne. Dat heeft niet alleen effect op de levertijd, maar ook op het kasritme en de betalingen. Betaling, en daarmee realisatie, vindt enkel plaats ten tijde van levering. Gezien €750 mln. aan militaire steun niet meer dit jaar geleverd dan wel gerealiseerd kan worden, wordt dit budget overgeheveld naar de defensiebegroting van 2025. De gelden gaan hiermee niet verloren en de geplande bestemming blijft ongewijzigd.

Ik wil benadrukken dat de Oekraïense defensie-industrie met dezelfde krappe markt kampt. De Oekraïense defensie-industrie heeft weliswaar baat bij significante investeringen, waartoe Nederland zich ook inspant, maar ook Oekraïne beschikt niet over significante hoeveelheden materieel die dit jaar nog geleverd kunnen worden.

De totale toegezegde Nederlandse militaire steun aan Oekraïne bedraagt €10,4 mld. Daarvan is reeds ca. €9,5 mld. ofwel gerealiseerd, ofwel een juridische verplichting voor aangegaan, ofwel zijn onderhandelingen met partners of leveranciers gestart in opmaat naar een overeenkomst.

Voor de resterende €970 mln. zijn reeds plannen gemaakt. De inzet is dat deze plannen, die invulling geven aan urgente Oekraïense behoeftes, grotendeels op korte termijn richting een overeenkomst gaan bewegen, en daarmee in uitvoeringsfase terecht zullen komen. Overigens zal een significant deel van dit resterende budget worden aangewend om rechtstreeks bij de Oekraïense defensie-industrie materieel aan te kopen. Ondanks dat deze plannen nog niet in de uitvoeringsfase zijn overgegaan, zouden nieuwe wijzigingen de levering van urgente militaire steun vertragen.

Daarmee is de €10,4 mld. aan militaire steun aan Oekraïne zo goed als volledig uitgegeven of gealloceerd. In het regeerprogramma is afgesproken dat Nederland Oekraïne politiek, militair, financieel en moreel actief en onverminderd blijft steunen.

De minister van Defensie
R.P. Brekelmans